

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **K. N.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 963/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2020, č. j. OAM-1080/ZA-ZA11-VL16-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2020, č. j. 13 Az 23/2020 - 29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále také jen „napadené rozhodnutí“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl uvedené rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Žalobní námítky neshledal důvodnými. Přisvědčil závěrům žalovaného v napadeném rozhodnutí a uzavřel, že u žalobce nejsou dány předpoklady pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, tedy ani azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, jehož udělení se žalobce v žalobě dovolával s poukazem na své obavy z pronásledování ze strany státních orgánů Uzbekistánu z důvodů politických aktivit a dalších skutečností, jež žalovanému sdělil a pro něž se přestal v zemi původu cítit bezpečně.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti ve prospěch přijatelnosti kasační stížnosti neuvádí ničeho. Toliko namítá, že se žalovaný ani městský soud nezabývali jeho argumentací, týkající se nemožnosti svobodně vyznávat ortodoxní formu islámu v zemi původu a s tím spojeného pronásledování. Stěžovatel dále upozorňuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu (zejména rozsudek č. j. 4 Ads 17/2007 - 66), z níž vyplývá návod, jak má správní orgán postupovat při odůvodnění správního rozhodnutí, zejména pokud jde o vypořádání důkazů a návrhů účastníků řízení. Doplnuje, že městský soud nezohlednil nesoulad listinných zpráv o bezpečnostní a politické situaci v Uzbekistánu s některými pasážemi výpovědi stěžovatele,

a proto není možno zjistit, z jakého důvodu se při hodnocení důkazů přiklonil k určitému důkazu na úkor jiného. Stěžovatel zdůrazňuje, že řízení o udělení mezinárodní ochrany je specifickým řízením, při kterém nelze klást na osobu žadatele zvýšené požadavky stran důkazního břemene, neboť nelze očekávat, že by byl cizinec vybaven důkazy prokazující perzekuci jeho osoby. Závěrem stěžovatel uvádí, že žalovaný vycházel z podkladů, které zpracoval on sám, což je nepřipustné a dochází tím k porušení § 3 správního řádu a § 68 odst. 3 téhož zákona.

IV.

[5] Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou, nepřesahující vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Žalovaný setrvává na svém dosavadním postoji a napadené rozhodnutí považuje za souladné se zákonem. Zabýval se jednotlivými důvody pro udělení azylu podle § 12 či § 14 zákona o azylu, resp. pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona. Ztotožňuje se s napadeným rozsudkem, který považuje za dostatečně odůvodněný a srozumitelný. Městský soud se zabýval všemi námitkami uvedenými v žalobě, byť byly formulovány obecným způsobem, napadený rozsudek je tudíž přezkoumatelný. Podle žalovaného stěžovatel v žalobě nenámítal, že v napadeném rozhodnutí nehodnotil, zda vyznavači ortodoxní formy islámu čelí v zemi původu za jeho projevy pronásledování, ani nevytýkal, že žalovaný vycházel z podkladů, které sám zpracoval. Navrhuje tudíž kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, nebo zamítnout.

V.

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[7] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikturních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil a ani stěžovatel ničeho v tomto směru v kasační stížnosti netvrdil. V obecnosti pouze námítal, že se městský soud nevypořádal s jeho žalobními námitkami a řádně (jednotlivě i ve vzájemném kontextu) nehodnotil provedené důkazy a také, že se městský soud nezabýval nesouladem zpráv o bezpečnostní a politické situaci v Uzbekistánu s některými pasážemi stěžovatelovy výpovědi. Nelze proto zjistit, z jakého důvodu se při hodnocení důkazů přiklonil k tomu kterému důkazu na úkor jiného. Nad rámec žalobních tvrzení nově v kasační stížnosti poukázal na to, že se žalovaný a následně ani městský soud nezabývali tím, zda stěžovatel nečelí pronásledování v zemi původu z důvodu vyznávání ortodoxní formy islámu a také, že žalovaný jako podklad svého rozhodnutí použil zprávy o zemi původu, které sám vyhotovil.

[8] Z právě uvedeného nepochybně plyne, že stěžovatel požaduje přezkum napadeného rozsudku, aniž by se měly při posuzování namítaných kasačních důvodů řešit i právní otázky dosud neřešené vůbec či řešené v judikatuře rozdílně, resp. aniž vyplynula potřeba tzv. judikturního odklonu od výkladu přijímaného v otázkách stěžovatelem nastolených, nebo aniž by městský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a jeho rozhodnutí by tak mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud nezjistil žádné pochybení té intenzity, jež by nasvědčovalo závěru, že stěžovatelovy výtky mohou mít „širší dopad“ i mimo sféru jeho postavení či mimo jeho vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. Jinými slovy, důvody přijatelnosti kasační stížnosti soud neshledal.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že napadený rozsudek nepovažuje za nepřezkoumatelný z důvodu absence vypořádání žalobních námitek. Stěžovatel žalobní námitky formuloval velmi obecně, městský soud přesto při přezkumu napadeného rozhodnutí srozumitelně objasnil nenaplnění předpokladů pro udělení kterékoliv z forem mezinárodní ochrany, tedy ani azylu podle stěžovatelem výslovně odkazovaného § 12 písm. a) zákona o azylu z důvodu v žalobě obecně tvrzených politických aktivit a činnosti v zemi původu (což však v řízení o udělení mezinárodní ochrany netvrdil) či pro obavy z pronásledování podle § 12 písm. b) téhož zákona, ve vztahu k nimž ale stěžovatel vůbec v žalobě netvrdil, v čem konkrétně tato obava spočívá. Městský soud proto nepochybil, pokud tyto žalobní námitky vypořádal pouze v míře odpovídající jejich obecnosti.

[10] K nenaplnění předpokladů pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) se konkrétně městský soud vyjádřil v odst. 14. napadeného rozsudku, v němž se jednak přiklonil k závěrům žalovaného (ke správnosti takového postupu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130) a nad jejich rámec doplnil i svoje vlastní úvahy, jimiž správnost závěrů žalovaného potvrdil. Neopomněl se vyjádřit ani k možnostem udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (viz odst. 16. až 17. napadeného rozsudku) a nakonec v odstavcích 18. až 20. napadeného rozsudku výstižně pojednal také o důvodech pro neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Lichá je tudíž stěžovatelova výtka, že městský soud nevypořádal všechny žalobní námitky, nadto obecně formulované, jak sám v kasační stížnosti přiznává. Nutno dodat, že tvrzení o splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu z důvodu vyznávání ortodoxní formy islámu stěžovatel v žalobě vůbec neuplatňoval. Městský soud tudíž nepochybil, pokud se k této otázce konkrétně nevyjádřil. Napadený rozsudek je plně přezkoumatelný ve smyslu judikатурních závěrů Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74 nebo ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75).

[11] K tvrzenému nesouladu zpráv o bezpečnostní a politické situaci v Uzbekistánu s některými pasážemi výpovědi stěžovatele Nejvyšší správní soud uvádí, že tato námitka je veskrze obecná a není z ní zřejmé, o jaký rozpor se má jednat a v čem tento nesoulad spočívá. V odpovídající míře obecnosti tedy Nejvyšší správní soud uvádí, že žádný takový nesoulad neshledal, a nelze ani dospět k závěru, že by městský soud při posouzení uvedených zpráv o zemi původu pochybil. Nejvyšší správní soud současně nepřehlédl, že stěžovatel uvedenou námitku uplatnil poprvé až v kasační stížnosti, proto se jí stěžovatel městský soud mohl v napadeném rozsudku zabývat.

[12] Stěžovatel dále nově (oproti žalobě) v kasační stížnosti namítal, že se žalovaný nevypořádal s jeho tvrzením týkajícím se nemožnosti svobodně vyznávat ortodoxní formu islámu, jejíž projevy jsou v Uzbekistánu zaměňovány s terorismem a nepřijatelným radikalismem. Zároveň pak vytýkal žalovanému nesprávný postup při odůvodnění napadeného rozhodnutí a zejména při vypořádání důkazů a nakonec se nesouhlasně vyjádřil i k použití zpráv o zemi původu zpracovaných samotným žalovaným, což považoval za nepřijatelné.

[13] V žalobě však žádnou z uvedených námitek stěžovatel neuplatňoval. Městský soud tak neměl povinnost ani důvod se těmito otázkami zabývat. S ohledem na uvedené jsou tyto kasační námitky nyní nepřijatelné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel nic nebránilo je uplatnit již v žalobě, resp. pokud jde o namítané nedostatky zpráv o situaci v zemi původu již i v rámci seznámení se s podklady napadeného rozhodnutí, využil-li by možnosti se s nimi seznámit. Jestliže tyto námitky stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti, jedná se o námitky, které kasační soud není oprávněn posuzovat.

[14] Nejvyšší správní soud shrnuje, že městský soud se v napadeném rozsudku vyjádřil ke všem uplatněným žalobním bodům (byť formulovaným veskrze obecně), žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany (obava z pronásledování ze strany státních orgánů v zemi původu proto, že se stěžovatel modlil; snaha o obstarání finančních prostředků pro svoji rodinu), vyjádřil se i k žalobní námitce o pronásledování z důvodu stěžovatelovy politické činnosti (o níž se však ve správním řízení vůbec nezmiňoval), zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a podklady a tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající, hmotně-právní normy, aniž se přitom dopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci, na niž také v napadeném rozsudku odkázal.

[15] Napadený rozsudek tedy netrpí vadou nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů), není zde ani jiná vada řízení před městským soudem, která by mohla mít vliv na nezákonnost napadeného rozsudku, městský soud se nedopustil ani judikaturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

VI.

[16] Za těchto okolností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu